

«Без економіки та податків ще ніхто не виграв війни» — COO Метінвесту Олександр Мироненко для Suddeutsche Zeitung

Операційний директор Групи Метінвест Олександр Мироненко в інтерв'ю найбільшій щоденній газеті Німеччини Suddeutsche Zeitung розповів про роботу надважливого металургійного виробництва в умовах браку персоналу й електроенергії, виробу для фронту, мобілізацію і жінок на виробництві, прифронтові підприємства та імпорту продукції в умовах війни.

43-річний Олександр Мироненко є операційним директором Групи Метінвест, що володіє металургійними заводами, залізрудними та вугільними активами. Метінвест, що налічує понад 50 000 працівників, претендує на звання найбільшого приватного роботодавця та платника податків в Україні, а також найбільшого приватного спонсора армії.

Мажоритарним власником Метінвесту та ДТЕКУ, виробника електроенергії, є Рінат Ахметов, найбагатша людина в Україні.

— **Пане Мироненко, чим займається ваша компанія під час війни?**

— Ми, звісно, намагаємося підтримувати виробництво й водночас чим можемо допомагати українській армії.

— **Що це означає на практиці?**

— На початку вторгнення ми постачали вкрай необхідні пластини для бронезилетів, і нашу сталь використовували для будівництва сотень кілометрів оборонних споруд. Зараз ми також виробляємо броню для військових транспортних засобів та захисні конструкції проти атак безпілотників, зокрема для танків Abrams, Leopard та українських танків. Нещодавно ми завершили будівництво підземного польового шпиталю поблизу лінії фронту глибиною 6 метрів і площею понад 500 квадратних метрів.

— **З 2022 року ви також виробляєте макети гармат, танків і навіть ракетних систем Himars, щоб вводити в оману росіян. Скільки макетів ви виробили?**

— Це секретна інформація. Як і багато інших проєктів, про які я зможу розповісти лише після закінчення війни. Майже 500 наших працівників займаються виробництвом для армії, навіть у вільний від роботи час. Ми є найбільшим приватним спонсором армії в Україні. Ми могли б робити ще більше, але нам катастрофічно не вистачає людей.

— **Скільки людей вам бракує?**

— Близько 4 000 співробітників, тобто п'ята частина від погіршої нам кількості. Схожа ситуація спостерігається на всіх великих підприємствах в Україні. Ми намагаємося викручуватися, просимо тих, хто може, працювати у вихідні, виплачуємо премії тощо. Але є напрями, де, попри всі імпровізації, ми не виходимо навіть на половину довшнього обсягу виробництва.

— Це пов'язано з мобілізацією ваших співробітників?

— Так, зокрема. Ми є однією з провідних компаній у питанні мобілізації та залишаємося нею від самого початку. У нас працює близько 60 000 співробітників, і з них понад 8 000 співробітників перебувають на передовій. На жаль, понад 600 наших працівників уже загинули. Щомісяця в наших компаніях мобілізують від 100 до 170 співробітників. І дуже складно знайти нових людей.

— Чому?

— Мільйони українців переїхали в безпечніші райони на заході України або за кордон. Сьогодні багато чоловіків обирають неофіційне працевлаштування, щоб уникнути уваги військкоматів і не бути мобілізованими до армії. Проте, як велика відповідальна компанія, ми дотримуємося чинного законодавства та наймаємо всіх чоловіків через військкомати.

— Чи мають стратегічно важливі підприємства, такі як ваше, можливість звільняти працівників від мобілізації?

— Так, але тільки половину. Ми вже мали випадки, коли чоловіків із бронюванням забирали під час перевірок на вулицях. Для безперервної роботи такого технологічно складного виробництва, як металургійне, 50% персоналу замало, потрібно бронювати не менше 80% співробітників. Звісно, можна мобілізувати всіх українських працівників, але без економіки та податків ще ніхто не виграв війни. За перше півріччя 2024 року ми сплатили майже 10 млрд грн (трохи менше ніж 217 мільйонів євро) податків і зборів.

— Чи можуть жінки обійняти вакантні посади?

— Близько третини наших працівників — жінки, й наразі вони обіймають деякі традиційно чоловічі посади в шахтах. Проте йдеться не про сотні чи тисячі жінок, а лише про десятки. Багато професій є фізично складними, і раніше жінкам було законодавчо заборонено їх обіймати.

— Ваші металургійні заводи також залежать від електроенергії. Яка ситуація після масованих російських атак на українську енергосистему?

— Наразі ситуація критично стабільна. Ми змогли припинити імпорт електроенергії з-за кордону, як це було в серпні або на початку вересня. Ми імпортували електроенергію, оскільки в той період населення часто знеструлювали на кілька годин, а нам треба було підтримувати безперебійне виробництво. Наразі ми можемо забезпечувати себе електроенергією лише українського виробництва.

Проте виробництво електроенергії значно порушено не лише через руйнування електростанцій, а й через знищену інфраструктуру. Електроенергію потрібно не тільки виробляти, але й передавати та трансформувати. Транспортування електроенергії, наприклад, з атомної електростанції через трансформатори до наших заводів наразі є однією з найбільших проблем. Раніше завод мав три різні лінії електропередач, а тепер лише одну. Якщо станеться аварія, ми не зможемо перекинутися на іншу лінію. Як нещодавно, коли ми були змушені повністю призупинити виробництво на одному підприємстві. Але метал, зокрема в доменних печах, виробляється безперервно. Якщо виробництво зупиняється без підготовки, розв'язання всіх проблем може тривати один-два або навіть три тижні.

— Чи атакують росіяни саме ваші об'єкти?

— Від початку вторгнення — кількості разів точно. Ми працюємо в чотирьох містах, два з яких розташовані поблизу лінії фронту. У Покровську фронт за десять кілометрів, у Запоріжжі — за 45 кілометрів. Також були обстріли в Кривому Розі та Кам'янському. У липні росіяни влучили в адміністративну будівлю нашого підприємства в Кривому Розі. Десять співробітників загинули, а 55 дістали поранення. Не було жодної воєнної причини для обстрілу будівлі, в якій перебували лише цивільні.

— Яка ситуація на вашому підприємстві в прифронтовому Покровську?

— У нас досі тисячі людей працюють на вугільній шахті, попри обстріли підприємства за ці роки. Нещодавно в місті зруйнували три головні мости, а зараз будують альтернативні дороги. Ми намагаємося знайти житло для працівників у селах, віддалених від фронту, та робимо все можливе, щоб зберегти виробництво.

— **Що буде, якщо росіяни захоплять Покровськ?**

— Ми робимо все можливе, щоб їм це не вдалося, починаючи з будівництва фортифікаційних споруд навколо міста. Щодня 30 наших екскаваторів копають укриття, протитанкові рови тощо.

Ми також створили запаси вугілля на наших підприємствах, які в найгіршому разі дадуть нам змогу продовжувати роботу, поки не почнемо імпортувати вугілля з-за кордону. Але, звісно, тоді ми працюватимемо менш ефективно, оскільки імпортне вугілля дорожче. Електроенергія вже подорожчала, водночас ціни на нашу продукцію впали, зокрема через збільшення постачання з Китаю.

Зараз у нас працюють три гірничо-збагачувальні комбінати та два металургійні заводи, завантажені на 60% від потужності. Більше неможливо. Насправді ми мали б відремонтувати й модернізувати дві доменні печі, але це коштувало б до 250 млн дол. кожна. Під час війни жоден з європейських банків не фінансуватиме такі проекти.

— **Як ви транспортуєте вугілля або сталеву продукцію? Адже багато ваших клієнтів перебувають за кордоном.**

— Дві третини нашого експорту здійснюється через порти, до яких продукція довозиться переважно залізницею. 25-30% експорту їдуть безпосередньо залізницею до інших країн.

— **На початку вторгнення були великі затримки. Яка ситуація зараз?**

— На початку війни у нас були затримки на 45, а то й на 60 днів. Проте загалом залізнична система України дуже добре спроектована: за радянських часів значно більше промислових підприємств перевозило вантажі залізницею. Звісно, наші перевезення зараз на третьому місці після пасажирських і військових. Але фактично обмеження виникають лише тоді, коли росіяни атакують той чи інший залізничний міст. У нас немає особливих проблем із термінами доставлення. Якщо перевезення триває на 10-15 годин довше, це не є великою проблемою.

— **З серпня 2023 року запрацював чорноморський коридор для суден з українським зерном. Ви також ним користуєтесь?**

— Так, коридор значно покращив ситуацію для нас. Раніше наші підприємства працювали на 35-40% потужності, оскільки ми могли експортувати лише залізницею через суходіл до Румунії. Зараз дві третини експорту знову йде через чорноморські порти України, а гірничодобувні підприємства працюють на 80% потужності.

— **Росіяни завдали ракетного удару по турецькому судну, що перевозило українське зерно в румунських водах у середині вересня. Чи постраждало якесь із ваших суден?**

— На початку роботи коридору, крім нашого судна, було завантажене азійське судно з зерном, яке зазнало удару, внаслідок чого кілька членів екіпажу дістали поранення. Наразі нам щастило — жодне з наших суден не зазнало обстрілу.

|

[Suddeutsche Zeitung](#)

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/bez-ekonomki-ta-podatkv-sche-nhto-ne-vigrav-vjni-soo-metinvestu-oleksandr-mironenko-dlya-suddeutsche-zeitug>